

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ Proiect de Lege privind pensiile unor responsabili ai regimului comunist implicați în acte de represiune pe motive politice	
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ	
1.Descrierea situației actuale	<p>La data de 18 decembrie 2006, pe baza Raportului final al Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, președintele României a declarat regimul comunist ca „ilegitim și criminal”. Raportul final al Comisiei Prezidențiale a reținut de asemenea că „Securitatea a fost o instituție ilegală, ilegitimă și criminală de la începutul și până la sfârșitul ei”. Concluziile Raportului, asumate de către șeful statului, au inclus un număr de propuneri legislative, între care: “Toate nedreptățile și nelegiuirile făcute de regimul comunist trebuie reparate prin legi”.</p> <p>În preambulul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24 din 5 martie 2008 se constată că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, Partidul Comunist Român a exercitat, în special prin intermediul Securității, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”. Până în prezent, statul a acordat o serie de drepturi persoanelor persecutate din motive politice prin Decretul-lege nr. 118/1990 <i>privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite prizonieri</i>, republicat, cu modificările și completările ulterioare, persoanelor cărora li s-a recunoscut calitatea de luptător în rezistența anticomunistă, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999 <i>privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice, precum și persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative abuzive</i>, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, măsuri reparatorii au fost prevăzute și în Legea nr. 221/2009 <i>privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989</i>.</p> <p>Deși responsabili regimului comunist (lucrători ai Securității, ofițeri ai Ministerului de Interne, ai Direcției Generale a Penitenciarelor, magistrați) au săvârșit crime și abuzuri grave împotriva drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, în prezent există situația inechitabilă în care este antrenată răspunderea statului român democratic pentru daunele suferite de victimele regimului comunist,</p>

	fiind neglijată răspunderea personală a făptuitorilor, care au acționat, în cele mai multe cazuri, prin depășirea atribuțiilor sau ordinelor de serviciu.
2.Schimbări preconizate	<p>Prin proiectul de lege privind pensiile unor responsabili ai regimului comunist implicați în acte de represiune pe motive politice se urmărește realizarea următoarelor obiective:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reținerea unui procent de 15% din quantumul pensiei ofițerilor, subofițerilor și angajaților civili ai Securității, Ministerului de Interne și Direcției Generale a Penitenciarelor condamnați irevocabil de instanțele judecătorești pentru abuzuri comise, în perioada 1945-1989, împotriva drepturilor și libertăților fundamentale ale unor persoane. - reținerea unui procent de 15% din quantumul pensiei magistraților implicați în instrumentarea proceselor în care s-a pronunțat o condamnare cu caracter politic, în conformitate cu prevederile art. 1 din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989. - reținerea unui procent de 10% din quantumul pensiei angajaților cu statut militar și civil din instituții implicate în acte de represiune pe motive politice, din perioada 1945-1989, care au fost declarați lucrători ai Securității, potrivit reglementărilor legale cu privire la accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității. <p>Sintagma de „responsabili ai regimului comunist” include următoarele categorii profesionale, definite în art. 1 din proiect:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) lucrător al Securității - orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngreunat drepturi și libertăți fundamentale ale omului, în conformitate cu prevederile OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008. b) magistrat – judecătorii, procurorii și magistrații-asistenți care au fost implicați în instrumentarea unor procese în care s-au pronunțat condamnări cu caracter politic, în sensul dispozițiilor Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1898, indiferent de statutul lor actual. <p>Categoriile menționate intră sub incidența dispozițiilor proiectului de lege numai în măsura în care s-au pronunțat hotărâri judecătorești</p>

	<p>rămase definitive și irevocabile prin care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - au fost condamnați penal pentru fapte incriminate de legislația penală în vigoare, în legătură cu abuzuri comise în perioada 1945-1989 împotriva drepturilor și libertăților fundamentale ale unor persoane; - s-a constatat calitatea de lucrător al Securității, în conformitate cu procedura legală reglementată de OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008; - s-a constatat caracterul politic al condamnării pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 și s-a dispus acordarea de despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare, în condițiile Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989. <p>Proiectul de lege prevede, de asemenea, ca sumele obținute în urma operării acestor rețineri asupra cuantumului pensiei categoriilor profesionale vizate să se constituie într-un fond special, administrat de Ministerul Finanțelor Publice, destinat plății despăgubirilor persoanelor care au obținut titluri executorii în baza Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989 sau a altor prevederi legale în materie.</p> <p>Aspectele reglementate în textul proiectului de lege se subscriu recomandărilor Rezoluției 1096/1996 a Consiliului European, referitoare la continuarea reconcilierii cu trecutul comunist, prin adoptarea unui cadru legal echitabil, care, pe de o parte, să ofere compensații materiale victimelor justiției totalitare și, pe de altă parte, să sancționeze persoana care a acționat în mod deschis violând drepturile omului.</p> <p>De asemenea, CEDO stabilește cu valoare de principiu că statele au posibilitatea de a stabili, în legislația lor internă, situații care să justifice diferențe de tratament juridic, fără ca această măsură să aibă caracter discriminatoriu, în sensul art. 14 din Convenție, dacă are „o justificare obiectivă și rezonabilă”, dacă „urmărește un scop legitim” și există „un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele angajate și scopul vizat”.</p> <p>Proiectul de lege se subscrie principiului nediscriminării unor categorii socio-profesionale în raport cu altele, reglementând strict numai acele cazuri în care vinovăția individuală și ilegalitatea unor acte și fapte au fost definitiv și irevocabil stabilite, cu respectarea dreptului la apărare, a prezumpției de nevinovăție și a dreptului de a parcurge toate etapele jurisdicționale garantate de lege.</p>
3.Alte informații	Prezentul proiect își propune să completeze cadrul legislativ

	<p>referitor la acordarea de reparații morale și materiale cuvenite victimelor regimului totalitar comunist în conformitate cu recomandările Consiliului Europei și cu jurisprudența CEDO.</p> <p>În elaborarea proiectului de lege s-a urmărit racordarea la curente de reglementare actuale ale unor sisteme juridice europene de referință în materia reparațiilor cuvenite victimelor regimului comunist, precum cel din Germania și Polonia, țări în care au fost adoptate legi similare, justificate de caracterul ilegal și criminal al regimului comunist, care a adus grave încălcări drepturilor omului, precum și de rațiuni de justiție socială.</p>
--	--

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu se apreciază că proiectul de lege ar produce un impact macroeconomic semnificativ.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Impactul va fi exclusiv asupra persoanelor vizate de prevederile acestui proiect, respectiv responsabilii regimului comunist (ofițeri, subofițeri și angajați civili ai Securității, Ministerului de Interne și Direcției Generale a Penitenciarelor, în perioada 1945-1989, magistrați) precum și victimele acestora.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
		2010	2011	2012	2013	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						Se apreciază că proiectul de lege are un impact pozitiv asupra veniturilor bugetare, în special asupra bugetului asigurărilor sociale de stat.
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						Nu se apreciază că proiectul de lege ar influența

a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	cheltuielile bugetare.					
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Nu este cazul.					
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Evaluarea exactă a veniturilor și/sau a cheltuielilor implicate de aplicarea prezentei legi este dificilă, în condițiile în care nu se poate stabili cu exactitate nici numărul persoanelor condamnate irevocabil pentru acte de represiune pe motive politice, săvârșite în perioada 1945-1989, nici numărul persoanelor care vor fi declarate lucrători ai organelor de Securitate.					
7. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normative asupra legislației în vigoare						
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.					
2. Compatibilitatea proiectului de act normative cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul.					
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.					
4. Evaluarea conformității	Nu este cazul.					
5. Acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.					
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normative are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	
Secțiunea a 7-a	
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În conformitate cu prevederile art. 6 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România a adus la cunoștința publicului textul, prin publicarea pe site-ul de Internet www.crimelecomunismului.ro .

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și / sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, vă propunem, spre adoptare, prezentul proiect de Lege privind pensiile unor responsabili ai regimului comunist implicați în acte de represiune pe motive politice.

**PREȘEDINTELE EXECUTIV AL
INSTITUTULUI DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC,**

Ioan STANOMIR

SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI,

Daniela Nicoleta ANDREESCU

Avizat,

**MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE,**

Ioan Nelu BOTIȘ

**MINISTRUL ADMINISTRAȚIEI
ȘI INTERNELOR,**

Traian IGAS

MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE,

Gheorghe IALOMIȚIANU

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

Cătălin Marian PREDOIU